

ikke — det vil jeg sige til dens Ros — været særlig stærk i at stille sine Krav om at faa disse Forhold rettet — det følger jo ogsaa med Gerningens Art, at den ikke kan det; men det maa alligevel være en Opfordring for Lovgivningsmagten, hvis den finder, at enkelte indenfor Præstestanden er kommet et Trin for langt ned ad Stigen, da at rette det, naar Loven er kommet til Revision.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til Fremme og Vedtagelse i det høje Ting, idet jeg med Hensyn til Enkeltheder ganske kan henholde mig til, hvad den højtærede Minister har sagt.

Dahl: Den ærede Ordfører for Venstre gjorde en Forskel mellem de Tjenestemænd, som omtales i de to forelagte Lovforslag, og Statens Tjenestemænd i al Almindelighed og betonede denne Forskel ret stærkt, idet han brugte det Udtryk, at den Klasse Tjenestemænd, vi her har med at gøre, er noget for sig, og det var vist hans Mening, at de, som skulde svare de Skatter, som en Lønforhøjelse her førte med sig, var suveræne paa dette Omraade, altsaa ikke behøvede at tage Hensyn til Staten og Statens Interesser. Jeg maa bestride denne Opfattelse paa det allerbestemteste. Folkekirkens Tjenestemænd er Statstjenestemænd, saaledes som Forholdene nu er, og Folkekirkens Embeder er Statsembeder, saaledes som Folkekirken er for Øjeblikket. Og i Lovgivningen maa vi behandle dem efter de samme Regler. Jeg ved godt, at medens Statstjenestemændenes Lønninger blev behandlet af en stor Lønningskommission i 1917, blev Præsternes Lønningsforhold behandlet i en særlig Kommission, og man kunde have ventet, at den ærede Ordfører for Venstre havde gjort dette gældende til Støtte for det Synspunkt, han anlagde. Men det var ikke noget særligt, at man behandlede Præsternes Lønningsforhold i en særlig Kommission, der var ogsaa andre Lønforhold indenfor Statstjenesten, som blev undersøgt og behandlet af dertil nedsatte særlige Kommissioner. Jeg skal blot minde om, at Ministeriernes Embedsmænds Forhold behandlede i en særlig Kommission, den saakaldte røde Kommission, — saaledes kaldet, ikke fordi den var særlig socialistisk præget, men fordi den behandlede Tjenestemændene i den saakaldte røde Bygning.

Jeg vil altsaa gerne fastslaa, at saaledes som Forholdene er i Øjeblikket, er Folkekirkens Præster Statstjenestemænd og dens Embeder Statsembeder. Ønsker man

Forholdet ændret — og jeg hører til dem, der ønsker det ændret —, saaledes at Kirkens Præster ikke er Statsembedsmand og Kirkens Embeder ikke er Statsembeder, maa man fremsætte bestemt Forslag i den Retning. Jeg har haft min Opmærksomhed henvendt herpaa og har bl. a. for at komme frem paa dette Omraade stillet Forslag om Nedsættelsen af en Kommission, der skulde undersøge Forholdet mellem Stat og Folkekirke, ogsaa hvad det foreliggende Spørgsmaal angaar. Men dette Forslag blev meget ivrigt bekæmpet fra Venstres Side; de vilde ikke gaa med dertil. Man vil nøjes med ligesom efterhaanden, naar det kommer til at ligge for, atter og atter at betone, at Kirkens Tjenestemænd ikke er Statsembedsmand, og derved maaske ligesom liste det ind lidt efter lidt. Følgen af denne Fremgangsmaade vil unægtelig blive Splid og Splid og atter Splid. Den højtærede Kirkeminister har vistnok baade under Forhandlingen om det Lovforslag, vi for kort Tid siden havde til Behandling i dette høje Ting om Adgang til Præstembeder, og nu under Forhandlingen om Lønningsloven mærket, at Tanken om at undersøge Forholdet mellem Stat og Folkekirke til Bunds ikke er død, men lever kraftigt videre baade herinde i Rigsdagen og ude i Befolkningen, og de, der ønsker en fredelig Udvikling og en fredelig Afvikling af dette Forhold, kommer ikke udenom en saadan principiel Undersøgelse, hvad enten det bliver tidligt eller sent. Jeg ved jo, at den højtærede Kirkeminister ikke vil gøre noget Forsøg i den Retning — det faar saa være. Den højtærede Minister har ogsaa sin Tid, og saa kommer der jo andre Forhold. Det er givet, at ved Behandlingen af disse to Lovforslag maa vi lægge det Synspunkt til Grund, som jeg her har fremhævet, og det vil jeg gøre i de Ord, jeg vil sige om Lovforslagenes Realitet.

Lovforslagene er paa en Maade en Fortsættelse af de mange Nedsæringsforslag, som vi har haft til Behandling i den senere Tid; de er Søkendeforslag dertil, for saa vidt som de kræver den almindelige Regel for Nedsættelsen af Statstjenestemændenes Konjunktur- og Dyrtdstillæg gennemført ogsaa for Præsterne og andre Tjenestemænd indenfor Folkekirken. Med Hensyn til denne Side af Sagen kan jeg henholde mig til de Udtalelser, som jeg har fremsat her i Tinget under Behandlingen af Lovforslaget om Statstjenestemændene. Ligesom vi fra vor Side er imod denne Nedsæring for Statstjenestemændene paa andre Omraader, saaledes er vi det ogsaa med